

Мазур Ірина Михайлівна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів
Івано-Франківського університету права
імені Короля Данила Галицького

МОДЕЛЬ РЕСУРСОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

У статті досліджується національна модель ресурсокористування та чинники, що впливають на її ефективність упродовж 2006-2011 років, що дозволило виокремити основні проблеми та обґрунтувати напрями її трансформації.

Ключові слова: ресурсокористування, економічні фактори, економічне зростання.

Постановка проблеми. Обмеженість природних ресурсів та конкуренція на ринках виробничих ресурсів спричиняють вплив на ресурсозабезпеченість національних економік та їх взаємну інтеграцію у світовому господарстві. Глобалізаційні тенденції мають суттєвий вплив на формування моделей ресурсокористування окремих країн.

Особливий підхід до формування національної моделі ресурсокористування в Україні обумовлюється ресурсною роллю вітчизняної економіки в сучасних світових глобалізаційних процесах. На жаль, Україні відведено роль сировинного придатку для країн Євросоюзу та країн зі швидко зростаючими економіками.

Кризові процеси, характерні сьогодні для постіндустріальних економічних систем, вимагають термінових адекватних дій, які повинні враховувати вплив внутрішніх та зовнішніх економічних факторів і відповідати на виклики сучасної ситуації у світовому господарстві. У контексті переосмислення ефективності постіндустріальних економічних систем США та країн Європейського союзу актуалізується пошук нових засад реформування моделі ресурсокористування України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ряд вітчизняних науковців (Н. Гражевська [5], Д. Богиня, Г. Волинський [1], М. Зверяков [5], В. Геєць [2-4], Б.Кваснюк [7-11], В. Новицький [14-15], В. Письмак [16], О. Пустовойт [17], Л. Федулова [18], М. Якубовський [19]) доводили необхідність економії наявних первинних речовинно-енергетичних ресурсів і їх поступового заміщення іншими видами ресурсів для оптимізації моделі ресурсокористування. Залежно від типу економічної системи альтернативними видами ресурсів виступали трудові, технологічні або інформаційні. При цьому процес заміщення розглядався як поглиблена переробка зазначених ресурсів завдяки підвищенню рівня кваліфікації робочої сили, використанню передових технологій та більш ефективній обробці інформації.

Результатом такого заміщення, на думку вищезгаданих науковців, мали стати нові конкурентоспроможні групи товарів і послуг з новими якісними характеристиками. Досвід розвинутих країн продемонстрував, що перерозподіл ресурсів на користь інформаційноорієнтованих галузей у межах національних економік не відбувся, частка інноваційних галузей у структурі ВВП зростає за рахунок традиційних, а структура споживання при цьому практично не змінилася. Отже, ефективність ресурсокористування

не зростає через відмежування традиційних галузей виробництва від інноваційного розвитку інформаційних.

Традиційно при дослідженні моделей ресурсокористування науковці обмежуються вивченням і порівнянням пропорцій споживання окремих видів первинних ресурсів та процесів їх заміщення в економічних системах з різним інституційним середовищем [8, 15, 17]. Проте ефективність ресурсокористування сьогодні перебуває у залежності від багатьох внутрішніх та зовнішніх кризових факторів, що обумовлюють появу негативних тенденцій у ресурсокористуванні економічних суб'єктів, які позначаються на динаміці економічного зростання.

Зважаючи на неефективність державної економічної політики та недостатність її наукового обґрунтування, існує потреба в дослідженні кризових чинників, які обумовлюють неефективне ресурсокористування в Україні та виснаження ресурсного потенціалу економічного зростання.

Постановка завдання. Мета статті полягає в дослідженні напрямів регулювання ефективності національної моделі ресурсокористування та впливу на стабілізацію економічної ситуації в Україні. Досягнення поставленої мети передбачає дослідження закономірностей розвитку вітчизняної моделі ресурсокористування, кількісне та якісне оцінювання її трансформації під впливом окремих чинників.

Виклад основного матеріалу дослідження. З часів проголошення незалежності економіка України зазнала суттєвих трансформацій. Основні зміни обумовлювалися становленням відносин власності та конверсією виробників продукції промислового призначення й підприємств воєнно-оборонного комплексу. В умовах глобалізації світового господарства застарілі технології, розірвані міжгосподарські зв'язки не дозволили вітчизняним підприємствам вийти на світовий ринок із конкурентоспроможною продукцією. Відсутність зовнішніх та внутрішніх ринків збуту продукції, брак фінансових ресурсів для реструктуризації обумовили їх банкрутство.

За таких обставин вітчизняні підприємства не змогли ефективно використати значний ресурсний потенціал для економічного розвитку. Натомість українські підприємства з виробництва первинних речовинно-енергетичних ресурсів почали нарощувати обсяги експорту своєї продукції.

Залежність економічної стабільності від експортноорієнтованих галузей зумовила створення сприятливих умов для діяльності суб'єктів господарювання в окремих галузях економіки. Відсутність вагомих стимулів для розвитку комплексних виробництв продукції народного споживання викликало побудову сировинноорієнтованої економічної системи, що чітко простежується в структурі обсягу реалізованої продукції добувної й переробної промисловості (рис. 1).

Згідно з наведеною структурою випуску продукції переважає саме сировинна продукція – 66,9 %. Фактично Україна перетворюється на сировинний придаток країн, що розвиваються. На внутрішньому товарному ринку переважає імпортна продукція.

Стимулювання розвитку інноваційноорієнтованих галузей не забезпечило перерозподіл ресурсів на їх користь у межах національної економіки, а частка їх продукції в структурі ВВП зростає за рахунок зменшення обсягу традиційних галузей виробництва, структура ж споживання при цьому практично не змінилася. Це обумовило зростання залежності країни від імпорту споживчих товарів та експорт капіталу. Таким чином, значна залежність країни від імпорту сьогодні обумовлюється саме нераціональною структурою виробництва.

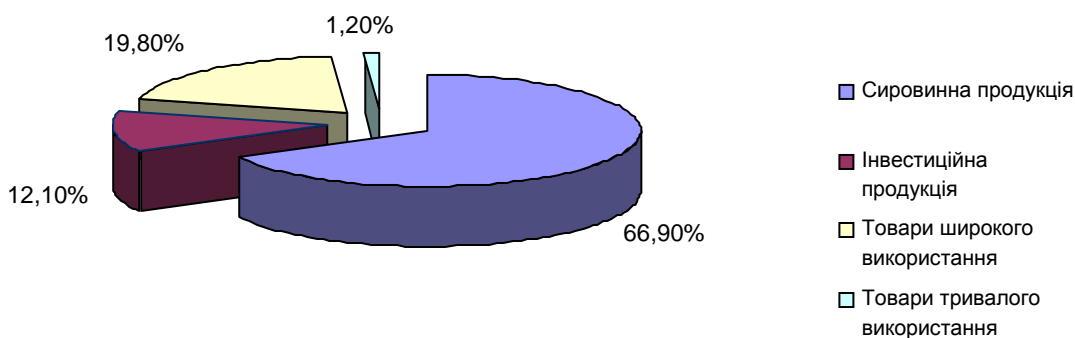

Рис. 1. Структура обсягу реалізованої продукції добувної і переробної промисловості у відпускних цінах підприємств у 2010 році*

* - укладено згідно з даними Державного комітету статистики України

Значну частку у собівартості вітчизняної продукції становлять витрати паливно-енергетичних ресурсів. Характерною тенденцією стало зростання дефіциту первинних енергетичних ресурсів більшими темпами, ніж відновлення їх споживання, що зумовило посилення залежності економічного розвитку суб'єктів господарювання від імпорту енергоносіїв (табл. 1).

Таблиця 1

Виробництво та використання первинних паливно-енергетичних ресурсів в економіці України (укладено за матеріалами статистичних щорічників України)*

Показники / Роки	2006	2007	Темп розвитку, %	2008	Темп розвитку, %	2009	Темп розвитку, %	2010	Темп розвитку, %
Виробництво - всього, тис. т. у. п.	85916	84552	98,4	83835	97,6	79509	92,5	76976	89,6
Використання - всього, тис. т. у. п.	203884	205195	100,6	192162	94,3	193763	95,0	195014	95,6
Дефіцит палива, тис. т. у. п.	117968	120643	102,3	108326	91,8	114254	96,9	118038	100,1

* - укладено згідно з даними Державного комітету статистики України

В умовах значного підвищення закупівельної ціни імпортного природного газу та зростання світових цін на нафту постала необхідність скорочення обсягу імпорту енергоносіїв з Російської Федерації. Під впливом скорочення валютних надходжень від експорту продукції агропромислового комплексу та металургії, прогнозованого негативного сальдо платіжного балансу внаслідок приєднання до СОТ зменшення енергетичної залежності від імпорту нафти й газу є основним стратегічним фактором економічного розвитку України в найближчій перспективі.

Незважаючи на таку тенденцію, ціновий фактор не став вагомим стимулом для більш глибокої переробки речовинно-енергетичних ресурсів, про що свідчить значна частка сировинної продукції в обсязі випуску добувної і переробної промисловості –

66,9 %. Така ситуація зумовлена відсутністю економічних стимулів для більш глибокої переробки ресурсів. В умовах надлишкового попиту на сировинну продукцію на зовнішньому ринку при її низькій собівартості через розрив рівнів внутрішніх і світових цін та порівняно нижчі витрати паливно-енергетичних ресурсів відносно рівня на підприємствах переробної промисловості поглиблена переробка сировинної продукції є економічно не вигідною.

Отже, протягом докризового періоду економічне зростання відбувалося шляхом прискореного нарощування фізичних обсягів споживання і виробництва речовинно-енергетичних ресурсів. Стимулюючим фактором цього процесу була висока прибутковість експортних операцій, обумовлена девальвацією національної валюти та розривом цін на внутрішньому і зовнішньому ринках, кон'юнктурою зовнішнього ринку і різницею рівнів вартості робочої сили.

Особливості функціонування внутрішнього ринку забезпечували економічні переваги експортерам:

1) збільшення прибутку внаслідок девальзації гривні (для внутрішньоорієнтованих підприємств – зростали витрати на закупівлю імпортованих паливно-енергетичних ресурсів);

2) висока прибутковість за рахунок низьких внутрішніх витрат і вищого рівня на експортовану продукцію;

3) податкові пільги та відшкодування ПДВ з бюджету тощо.

Упродовж 2010 р. відбулося посилення податкового навантаження на економічних суб'єктів, що забезпечило зростання доходів бюджету на 21,2 % стосовно рівня 2009 року. Збільшення доходів відбувалося за рахунок зменшення сум відшкодування ПДВ; зростання прибутковості діяльності підприємств; понадпланові перерахунки перевищення доходів над витратами НБУ; використання адміністративних важелів при стягненні податків. Посилення податкового навантаження зумовило часткову тінізацію господарської діяльності через зростання ризикованості інвестицій у реальну економіку, що відобразилося у зростанні попиту на готівкову іноземну валюту, що зумовило зростання обсягу готівкової іноземної валюти за межами банківської системи до рекордного рівня – на 4,8 млрд. дол. США.

Надприбутки, отримувані окремими підприємствами, зумовлювали виникнення господарських спорів при перерозподілі прав на користування об'єктами державної власності, експлуатацію родовищ, монопольне становище на ринку послуг для населення. Зазначена обставина стала стимулом для взаємопроникнення бізнесових структур і владних інституцій. У таких умовах суттєво підвищилась ризикованість інвестицій у високоприбуткові проекти з виробництва інноваційної продукції чи в добувну промисловість. Для суб'єктів господарювання більш ефективним став шлях екстенсивного розвитку: збільшення виробництва речовинно-енергетичних ресурсів і продукції їх первинної переробки для експорту, що зумовило суттєве скорочення інноваційної діяльності та відтік капіталу за кордон до країн з офшорним статусом, що чітко простежується на рис. 2-4.

Впродовж 2009-2010 рр. спостерігається скорочення обсягу прямих іноземних інвестицій у добувну промисловість, хоча загальний обсяг прямих інвестицій суттєво зріс через покращення сприйняття національної економіки у світі та підвищення обсягу ліквідності на світовому фінансовому ринку.

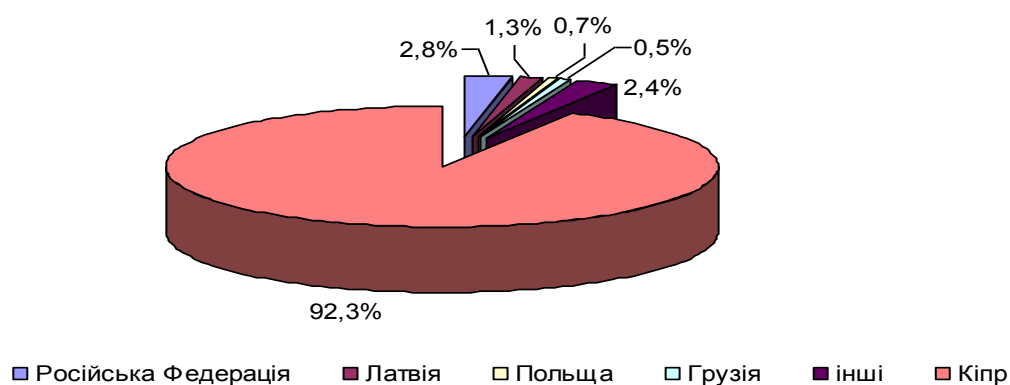

Рис. 2. Структура прямих інвестицій з України в економіку окремих країн світу станом на 01.01.2011*

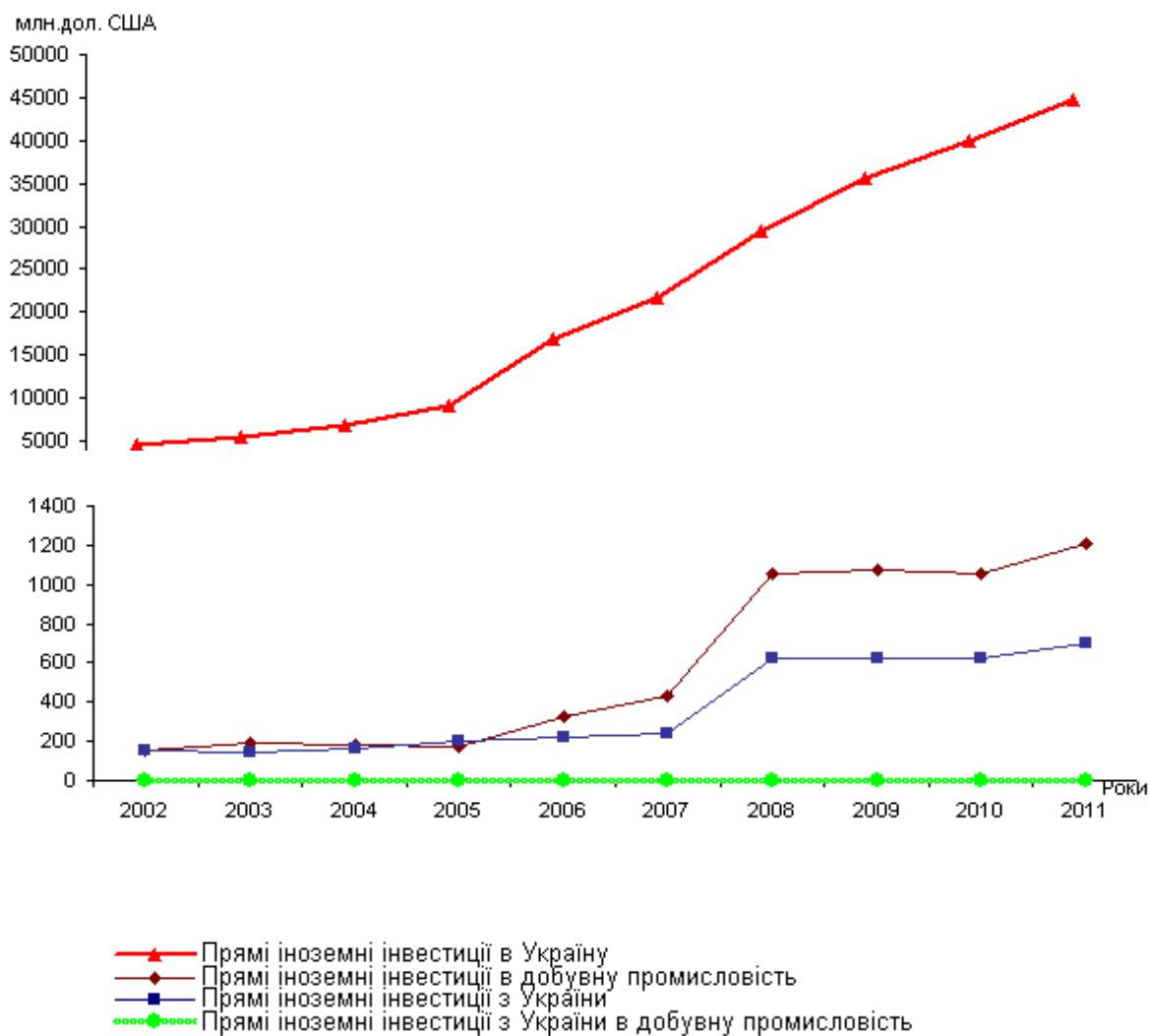

Рис. 3. Обсяг інвестицій

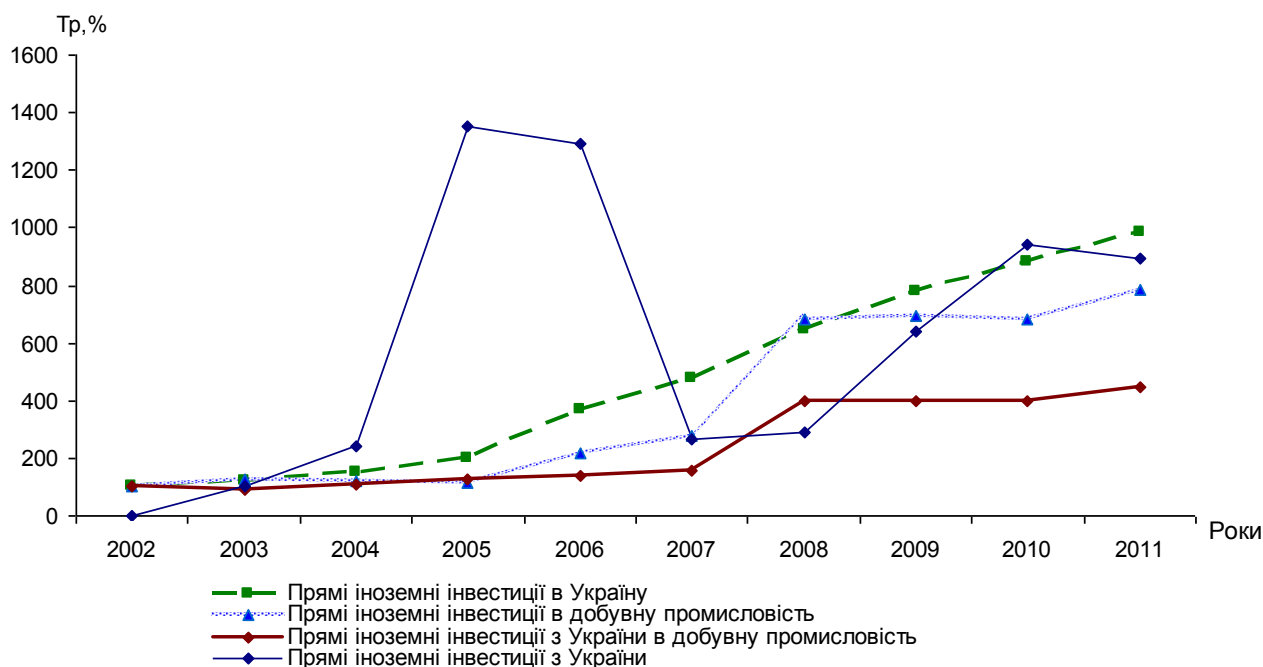

Рис. 4. Динаміка інвестицій*

* - укладено згідно з даними Державного комітету статистики України

Загалом за 2010 рік обсяг чистих надходжень прямих інвестицій Україну склав 2,1 млрд. дол. США, що є найвищим показником за посткризовий період. Зростання обсягів вільної ліквідності на світових фінансових ринках та покращення сприйняття національної економіки зумовили зростання чистих зовнішніх запозичень для фінансування реального сектору економіки до 2,4 млрд. дол. США у 4 кв. 2010 р., проте більша частина запозичень здійснена під гарантії уряду [12].

Упродовж 2006-2010 рр. зростав обсяг інвестицій під впливом можливості отримання додаткових прибутків шляхом збільшення фізичних обсягів виробництва ресурсної продукції. Стимулом у такій ситуації виступав мораторій на виконання інвестиційних зобов'язань приватизованих підприємств металургійної та переробної промисловості на час кризового періоду 2008-2010 рр.

Економія ресурсів суттєво залежить від обсягу капітальних інвестицій в переозброєння суб'єктів господарювання та впровадження інноваційних технологій у промисловості, будівництві та соціальній сфері. Упродовж 2006-2010 рр. спостерігається певне скорочення капітальних інвестицій на 26,5 % під впливом неприбуткової діяльності підприємств, оскільки власні кошти підприємств та організацій становлять 77 % у структурі джерел фінансування капітальних інвестицій (рис. 5). Сповільнення різкого скорочення капітальних інвестицій у 2010 році досягнуто шляхом розширеного фінансування проектів до чемпіонату Євро-2012.

Зменшення темпів зростання прямих інвестицій у добувну промисловість при стабільній тенденції збільшення прямих інвестицій та зростання прямих інвестицій з України характеризує дію несприятливих факторів.

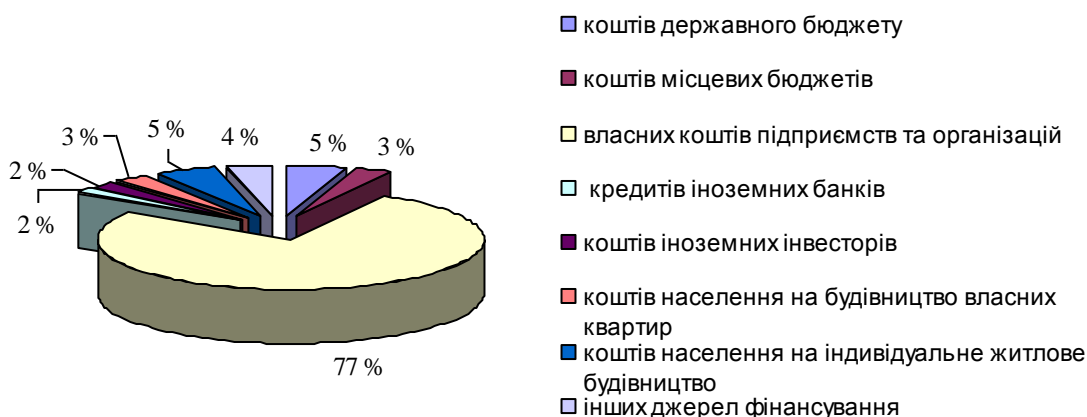

Рис. 5. Капітальні інвестиції за джерелами фінансування за січень-червень 2011 року*

*укладено згідно з даними Державного комітету статистики України

Серед джерел фінансування основного капіталу переважають власні кошти підприємств, тому необхідно стимулювати їх зростання, що в умовах підвищення вартості паливно-енергетичних ресурсів можливе тільки шляхом зменшення їх імпорту та збільшення власного видобутку. Сьогодні уряд вживає ряд заходів щодо перегляду умов договорів на поставку нафти і природного газу з Росії та зниження їх ціни до ринкового обґрунтованого рівня. Вагомим стимулом є збільшення статутного капіталу НАК «Нафтогаз України», що при інвестуванні його в освоєння нових родовищ та покладів дозволить збільшити обсяг власного видобутку основних вуглеводнів.

Економіка зростала за рахунок більш сприятливих зовнішніх умов та підвищення капітальних видатків. Внаслідок підвищення бюджетних інвестицій в основний капітал відбулося зростання обсягу будівельних робіт на 9%. Проте після скорочення у 2009 році на 50,5% зростання інвестиційної діяльності на 13% не забезпечило посилення потенціалу економічного розвитку [12].

Зростання цін на метали на світовому ринку сприяло збільшенню обсягів виробництва металургії (+10,6% у 2010 р.) і експорту товарів та послуг (+5%). Високий зовнішній інвестиційний попит сприяв стабільним темпам зростання машинобудування (+36,7% в 4-ому кварталі 2010 року). Упродовж 2010 року спостерігалось стабільне зростання галузей виробництва, зорієнтованих на задоволення внутрішнього споживчого попиту (так, легка промисловість продемонструвала зростання на 11,5%) [12].

Політика стримування зростання доходів населення та певне зростання рівня безробіття обумовили нейтралізацію впливу зростання номінальних доходів на рівень інфляції. Основні ж чинники, які зумовили неефективне функціонування національної економіки пов'язані із економічною системою загалом.

У 2010 році забезпечення національної економіки власними виробничими, у тому числі і паливно-енергетичними, ресурсами мало досить високий рівень, але це не призвело до швидкого економічного зростання. Причиною стало порушення платіжного балансу за рахунок зростання всіх категорій імпорту, а особливо паливно-енергетичних ресурсів: природного газу – на 9,2 млрд. дол. США (+54,1%) та нафти і нафтопродуктів – на 8,2 млрд. дол. США (+48,3%). Причому ціни і обсяги енергоресурсів зросли приблизно однаковими темпами. Швидкими темпами відбувається відновлення імпорту споживчих та інвестиційних товарів за рахунок збільшення фізичних обсягів поставок під впливом відновлення платоспроможного попиту. Зростання ж експорту послуг упродовж 2010 р.

обумовлене підвищенням надходжень від транспортування газу, що забезпечило додатне сальдо 1,0 млрд. дол. США у 2010 році [12].

До основних факторів, які мали визначальний вплив на динаміку економічного розвитку, відносяться:

1. Поступове відновлення економічного зростання країн – головних торговельних партнерів. Зростання промислового виробництва на 10,9 % в 2010 році обумовлене сприятливою зовнішньоекономічною кон'юнктурою. Позитивна динаміка металургійного виробництва (+10,6 %) зумовлена підвищенням рівня світових цін на метали. Зростання інвестиційного попиту в Російській Федерації обумовило розвиток вітчизняного машинобудування (+36,7 %), підвищення зовнішнього попиту на продукцію хімічної і нафтохімічної промисловості забезпечило зростання + 24 % [12].

2. Стабільний внутрішній споживчий попит, забезпечений зростанням реальної заробітної плати на 11,4 %, позитивно вплинув на розвиток виробництва для внутрішнього ринку, що відображено у зростанні товарообороту (14,1 %) та підвищенні обсягу наданих послуг (7,4 %) [12].

3. Вирівнювання цін на внутрішньому та зовнішньому ринках на природний газ, нафту і продукти нафтопереробки. Під впливом значного підвищення світових цін на енергоносії темпи зростання внутрішніх цін на паливо прискорились до 45,4 % відносно 4-го кв. 2007 року або зросли на 39,1% у 2010 році. Нові правила оподаткування й підвищений попит на нафту на світових товарних ринках в умовах політичної нестабільності та збройних конфліктів у Північній Африці стимулюють зростання цін на паливно-енергетичні ресурси. Суттєвий вплив на скорочення платоспроможного попиту населення у 2011 році матиме зростання тарифів на житлово-комунальні послуги внаслідок подорожчання енергоносіїв, що негативно вплине на обсяги споживання вітчизняної продукції.

4. Нарощення обсягів державного фінансування зумовило зростання обсягів будівельної діяльності, що є стимулом у розвитку суміжних галузей промисловості. Позитивний вплив на динаміку мала Державна програма завершення будівництва житла з високим ступенем готовності.

5. Відставання зростання світових цін на чорні метали та сталь від росту цін на імпорتنі енергоносії. Від'ємне сальдо зовнішньоторговельного балансу похитне стабільність фінансової системи, а при значному борговому навантаженні економіка може досягнути стадії стагнації.

З метою вирівнювання платіжного балансу застосовується зміцнення національної валюти, що зумовлює подешевшання імпорتنих енергоресурсів на внутрішньому ринку та зниження доходів від експорту, зменшення податкових надходжень та цінової конкурентоспроможності вітчизняних товарів на внутрішньому ринку.

Ще одним важелем впливу на сальдо платіжного балансу є стимулювання платоспроможного попиту населення. У 2010 році зростання реальних доходів склало 10,1 %, що зумовило приріст обсягу торгівлі та надання послуг населенню. Проте низький приріст ВВП (+4,3 %) [12] обумовив збільшення доходів населення за рахунок перерозподілу доходів суб'єктів господарювання через фіскально-бюджетний механізм і залучення заощаджень, що скоротило інвестиційний ресурс економіки та зумовило скорочення інвестицій в основний капітал.

Більшість науковців результативність функціонування вітчизняної моделі ресурсокористування вбачають у відновленні її впливу на економічне зростання в Україні, що, безперечно, є внутрішнім джерелом економічної стабілізації. Досягнення цієї мети пов'язують із економією паливно-енергетичних ресурсів і стимулювання з боку держави

збільшення обсягів освоєння капітальних інвестицій у впровадження енергозберігаючих технологій. Проте реалізація такої політики впродовж 2006-2010 років не забезпечила структурної перебудови економіки хоча дозволила скоротити споживання природного газу комунальним господарством та населенням.

Висновки. Зменшення фізичних обсягів використання паливно-енергетичних ресурсів має вагомий вплив на ресурсозабезпеченість національної економіки, але не забезпечує стабільність її функціонування, оскільки не передбачає поглибленої переробки та зменшення обсягів імпорту споживчої продукції.

Підвищення вартості енергоносіїв не створює економічного підґрунтя для структурної перебудови економіки та зменшення обсягу експорту сировини й напівфабрикатів, тобто для зміни затратного характеру моделі ресурсокористування. Сьогодні єдиним шляхом, що може забезпечити ці зміни, є збільшення пропорції обміну вітчизняних товарів та послуг на зовнішньому ринку за рахунок покращення їх якості та впровадження нових видів. Для цього необхідно створити інституційні передумови щодо підвищення підприємницької винагороди підприємств переробної промисловості від поглибленої переробки ресурсів і технологічного оновлення виробництва.

Через значне подорожчання паливно-енергетичних ресурсів у 2011 році діють інші чинники, які обумовлені необхідністю економії паливно-енергетичних ресурсів в умовах постійного їх здорожчання. У такий спосіб за рахунок скорочення використання ресурсів підвищиться ефективність моделі ресурсокористування загалом, хоча не буде досягнуто зменшення в структурі собівартості вартості паливно-енергетичних ресурсів. Така ситуація погіршить рівень прибутковості суб'єктів господарювання, оскільки інвестиції в основний капітал не компенсуватимуться економією витрат.

Отже, вимальовується чітка тенденція до скорочення кількості суб'єктів господарювання у переробній галузі, що може в умовах посилення податкового навантаження зумовити зростання безробіття, соціальних видатків бюджету та зменшення обсягів виробництва. У таких умовах застосування послаблення податкового адміністративного тиску, що здійснювалося впродовж 2011 року, не забезпечує підвищення прибутковості діяльності і не матиме визначального впливу на економічну стабілізацію та зростання.

З огляду на вищезазначене, перспективи відновлення стабільного зростання підприємств переробної промисловості впродовж 2011-2014 рр. немає через об'єктивні внутрішні та зовнішні причини. Отже, єдиними вагомими і системними стимулами виступають скорочення імпорту споживчої продукції, нарощування експорту вітчизняної продукції добувної промисловості та здешевшання паливно-енергетичних ресурсів. Останнє має опосередкований стимулювальний вплив на суб'єктів господарювання усіх галузей промисловості й сфер діяльності та суттєво вплине на обсяг реальних доходів населення.

Список використаних джерел

1. Богиня Д. Структурна перебудова економіки в умовах глобалізації та інформатизації / Д. Богиня, Г. Волинський // Економіка України. – 2003. – №7. – С.25-26.
2. Геец В. Трансформационные преобразования в Украине: переосмысливая пройденное и думая о будущем /В. Геец // Общество и экономика. – 2006. – № 3. – С. 23-53.
3. Геєць В. М. Питання взаємопов'язаного розвитку економіки та енергетики України / В. М. Геєць // Вісник НАН України. – 2006. – №2. – С. 7-11.

4. Геєць В. М. Соціально-економічний стан України: наслідки для народу та держави: національна доповідь / за заг. ред. В. М. Гейця [та ін.]. – К. : НВЦ НБУВ, 2009. – 687 с.
5. Гражевська Н. Забезпечення конкурентоспроможності національної економіки в глобальному постіндустріальному вимірі / Н. Гражевська // Економіка України. – К., 2010. – №9. – С.54-56.
6. Зверяков М. Ліберальна ідея і модернізація економіки / М. Зверяков // Економіка України. – 2010. – № 7. – С. 11-13.
7. Кваснюк Б. Є. Економіка: транзитивність від найпростішого до глобалізації / Б.Є. Кваснюк // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – т. № 2. – С.171-174.
8. Кваснюк Б. Є. Науково-технічний і виробничий потенціал національної економіки / Б. Є. Кваснюк // Економічна теорія. – 2008. – т. № 1. – С.85-99.
9. Кваснюк Б. Є. Системне дослідження економічної стратегії української держави / Б. Є. Кваснюк // Економіка України. – 2005. – т. № 1. – С.94-96.
10. Кваснюк Б. Є. Суперечності глобалізації та їх вплив на розвиток реального сектору економіки / Б. Є. Кваснюк // Стратегія розвитку України. – 2008. – т. № 1/2. – С.68-74.
11. Кваснюк Б. Є. Темпи і пропозиція розвитку реального сектора економіки в Україні / Б. Є. Кваснюк // Економіка і прогнозування. – 2004. – т. № 3.– С.74-92.
12. Макроекономічний огляд IV – 2010 / Національний банк України. – Департамент економічного аналізу та прогнозування; Департамент платіжного балансу, 2011. – 46 с.
13. Новий курс: реформи в Україні 2010 – 2015. Національна доповідь / за заг. ред. В. М. Гейця [та ін.]. – К. : НВЦ НБУВ, 2010. – 232 с.
14. Новицький В. Імперативи інноваційного розвитку / В. Новицький // Економіка України. – К., 2007. – № 2. – С. 45-48.
15. Новицький В. Інституціоналізм у діалектиці сучасного економічного розвитку / В. Новицький // Економіка України. – 2005. – №7. – С.58.
16. Письмак В. П. Проблемы устойчивого функционирования социально-экономической модели Украины / В. П. Письмак. – Донецк, 2003. – С.100-101.
17. Пустовойт О. Модель ресурсокористування України: окремі підсумки та шляхи розвитку / О. Пустовойт // Економіка України. – 2006. – №7. – С.27-33.
18. Федулова Л. Технологічний розвиток економіки / Л. Федулова // Економіка України. – 2006. – № 5-6. – С. 4-7; 4-8.
19. Якубовський М. Промислова політика: проблеми та перспективи модернізації / М. Якубовський // Економіка України. – 2010. – № 8. – С. 21-25.

Мазур І. М. Модель ресурсоиспользования Украины

Исследуется национальная модель ресурсоиспользования и факторы, которые влияют на ее эффективность на протяжении 2006 – 2011 года, что позволило выделить основные проблемы и обосновать направления ее трансформации.

Ключевые слова: ресурсоиспользования, экономические факторы, экономический рост.

Mazur I. M. Model of resources using of Ukraine

The national model of resources using and factors which influence on its efficiency during 2006 – 2011 years are examined, that allowed to select basic problems and ground directions of its transformation.

Key words: resources using, economic factors, economy growing.

